

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **J. K.**
bytem X

proti
žalovanému: **Státní pozemkový úřad**
sídlem Husinecká 1024/11a, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.12.2019, č.j. SPU 467444/2019, sp. zn. SP13954/2019-202001,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12.12.2019, č.j. SPU 467444/2019, sp. zn. SP13954/2019-202001, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Kraj

Vysočina (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 27.6.2019, č.j. SPU 189958/2019, o určení hranic pozemků v katastrálním území Blažkov ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 139/2002 Sb.“).

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítá, že správní orgány činily v řízení dle § 4 odst. 2 ve spojení s § 13 zákona č. 139/2002 Sb. kroky, které lze provést pouze v rámci řízení o komplexních pozemkových úpravách.
3. Podle žalobce byl prvostupňový orgán oprávněn rozhodnout pouze o určení (zpřesnění) hranic řešených pozemků, nikoli však o jejich nové výměře. Správní orgány však podle žalobce nepřipustně upravily i výměry pozemků p.č. XA, XB, XC, XD, XE a XF, jak vyplývá z porovnání výstupního soupisu nároků a listu vlastnictví č. X. Podle žalobce k faktické změně prostorového určení pozemků nemohlo dojít ani z toho důvodu, že hranice pozemků jsou v terénu dlouhodobě ustáleny (cestou, mezemi). K novým výměrám by nebylo možné dojít ani vynásobením původních hodnot koeficientem, který byl prvostupňovým orgánem stanoven coby určující pro nové výměry pozemků v daném katastrálním území.
4. Podle žalobce došlo k nepřipustné změně výměry některých pozemků, ačkoli předmětem jednoduchých pozemkových úprav může být pouze a výlučně určení (zpřesnění) hranic těchto pozemků. Podle žalobce rovněž došlo k nepřipustnému a nezákonnému rozdělení některých pozemků v jeho vlastnictví a k vytvoření nových parcel; rovněž k tomuto kroku nebyly správní orgány v rámci jednoduchých pozemkových úprav oprávněny, stejně tak byl nepřipustně stanoven jiný (nový) druh pozemku.
5. Žalobce dále nesouhlasí se způsobem, jakým v grafické části výstupního soupisu nároků došlo k posunutí hranic u některých pozemků (původní parc. č. XG, XB a XH vzhledem k hranicím pozemků původní parc. č. XI, XJ a XK), neboť to neodpovídá skutečným, dlouhodobě ustáleným poměrům v terénu. Nové určení hranic je tak v rozporu s tím, jak jsou tyto pozemky v terénu ve skutečnosti vymezeny; hranice těchto pozemků jsou ve skutečnosti v přímce a na stejné úrovni jak na levé, tak na pravé straně potoka.
6. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby zdejší soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním stanovisku žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

7. Žalovaný nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Věcně setrvává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí.
8. Žalovaný navrhuje, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta, a na tomto procesním postoji také setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

10. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
11. Podle § 2 zákona č. 139/2002 Sb. se pozemkovými úpravami ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech původní pozemky zanikají a zároveň se vytvářejí pozemky nové, k nimž se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena v rozsahu rozhodnutí podle § 11 odst. 8. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení kvality života ve venkovských oblastech včetně napomáhání diverzifikace hospodářské činnosti a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství, zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, lesní hospodářství a vodní hospodářství zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a sucha, řešení odtokových poměrů v krajině a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako neopomenutelný podklad pro územní plánování.
12. Podle § 4 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb. se pozemkové úpravy se provádějí zpravidla formou komplexních pozemkových úprav. Pokud je nutné vyřešit pouze některé hospodářské potřeby (například urychlené scelení pozemků, zpřístupnění pozemků) nebo ekologické potřeby v krajině (například lokální protierození nebo protipovodňové opatření) nebo když se pozemkové úpravy mají týkat jen části katastrálního území, provádějí se formou jednoduchých pozemkových úprav. V případě jednoduchých pozemkových úprav lze upustit od zpracování plánu společných zařízení.
13. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 139/2002 Sb. lze jednoduchými pozemkovými úpravami provést
i upřesnění nebo rekonstrukci přidělů půdy přidělené ve smyslu dekretů prezidenta republiky
č. 12/1945 Sb. a č. 28/1945 Sb. a zákonů č. 142/1947 Sb. a č. 46/1948 Sb., a to v případech, kdy nelze použít jiný postup.
14. Z § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 139/2002 Sb. vyplývá, že pozemkový úřad posuzuje podané požadavky na zahájení pozemkových úprav a shledá-li důvody, naléhavost a účelnost provedení pozemkových úprav za opodstatněné, zahájí řízení o pozemkových úpravách. Pozemkový úřad může v odůvodněných případech zahájit řízení i bez podaných požadavků, přičemž řízení o pozemkových úpravách se považuje vždy za řízení zahájené z podnětu pozemkového úřadu.
15. Podle § 10 odst. 1 věty první zákona č. 139/2002 Sb. navrhne pozemkový úřad vlastníkům pozemků nové pozemky tak, aby odpovídaly jejich původním pozemkům přiměřeně cenou, výměrou, vzdáleností a podle možností i druhem pozemku. Podle § 10 odst. 3 a 4 tohoto zákona platí, že nově navrhované pozemky jsou v přiměřené výměře, pokud rozdíl výměry původních a navrhovaných pozemků nepřesahuje 10 % výměry původních pozemků a že nově navrhované pozemky jsou v přiměřené vzdálenosti, pokud rozdíl ve vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků není vyšší nebo nižší než 20 %. Vzdálenost se měří od bodu dohodnutého na úvodním jednání.

16. Z § 13 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb. plyne, že upřesněním přídělů je určení hranic přídělů v případech, kdy je příděl přibližně lokalizován, ale hranice přídělů nelze jednoznačně určit.
17. Podle § 13 odst. 2 zákona č. 139/2002 Sb. je rekonstrukcí přídělů určení hranic přídělů v případech, kdy existují pouze neúplné, poškozené nebo nečitelné podklady nebo se podklady o přídělích nedochovaly.
18. Podle § 13 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb. postupuje v řízení o jednoduchých pozemkových úpravách, jejichž předmětem je upřesnění nebo rekonstrukce přídělů, pozemkový úřad po projednání s katastrálním úřadem; ustanovení § 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11 a 12 zákona se však použijí pouze přiměřeně. V těchto řízeních pozemkový úřad rozhodne pouze o určení hranic pozemků.
19. Klíčovou spornou otázkou v této věci je, zda správní orgány vybočily z předmětu řízení o jednoduchých pozemkových úpravách, kterým bylo v nyní posuzované věci určení (upřesnění) hranic pozemků (přídělů půdy) ve smyslu § 13 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb. S tím pak souvisí otázka, zda správní orgány při určení hranic pozemků postupovaly v rozporu se zákonem a pochybily, pokud změnily výměru a druh žalobcových pozemků a pokud některé jeho pozemky rozdělily a vytvořily nové parcely.
20. Žalobce v žalobě uplatňuje zcela totožné námitky, jaké uplatnil již v podaném odvolání a ve svých námitkách adresovaných prvostupňovému orgánu. Zdejší soud předně odkazuje na jejich podrobné vypořádání jak prvostupňovým orgánem, tak žalovaným, kteří žalobci mimo jiné (i v rámci ústních jednání) vysvětlili, že se změnou hranic vždy dochází i ke změně výměry pozemků; argument žalobce, že při upřesňování hranic přídělů v rámci jednoduchých pozemkových úprav nemůže dojít ke změně výměr pozemků, je podle zdejšího soudu již na první pohled nelogický, neboť takové upřesnění hranic pozemků, které by se ve změně výměry pozemku vůbec neprojevovalo, by nebylo možno provést. Podstatné je, že správní orgány respektovaly zásadu, že celková výměra pozemků žalobce podle soupisu nároků upravených opravným koeficientem zůstává stejná, stejně jako zůstává zachováno umístění pozemků dle přídělového plánu a zachování druhu pozemku tak, jak je veden v katastru nemovitostí; to odpovídá skutkovým podkladům, o něž se opírají rozhodnutí správních orgánů, a žalobce uvedené ostatně ničím nevyvrací.
21. Důvodem zahájení řízení o jednoduchých pozemkových úpravách byl požadavek katastrálního úřadu na určení hranic pozemků, neboť původní přídělová mapa v měřítku 1:5 000 neumožňovala katastrálnímu úřadu provést obnovu katastrálního operátu. Prvostupňový orgán přitom postupoval na základě podkladů od katastrálního úřadu. Tyto podklady zahrnovaly operát přídělového řízení, návrhy přídělů z přídělového řízení, soubor popisných informací, soubor geodetických informací, mapy katastru nemovitostí a grafický přídělový plán. Dále se jednalo o mapu grafického přídělů, mapu se scelením se zákresem měřených bodů, seznam souřadnic měřených bodů před scelením a seznam nároku dle náhrad a náhradní pozemky. Uvedené podklady, respektive jejich obsah, žalobce ani v nejhrubších rysech nezpochybňuje.
22. V rámci řízení proběhlo šetření hranic pozemků a komunikací, byl vyhotoven geometrický plán, na základě zaměření současného stavu (souřadnic lomových bodů) byla stanovena výměra řešených parcel v obvodu jednotných pozemkových úprav. Porovnáním s vypočtenou výměrou byl stanoven opravný koeficient 0,998377; tento postup žalobce

nevyvrací, nadto se šetření hranic osobně účastnil a průběh hranic při něm odsouhlasil; pozdější změnu svého postoje žalobce ničím nezdůvodnil. V rámci řízení byl vypracován soupis nároků vlastníků, k nimž mohli vlastníci podat námitky, byla vypracována dokumentace výstupních nároků jednotné pozemkové úpravy, v níž byl u všech parcel uveden druh pozemku a bonitovaná půdně ekologická jednotka, celková výměra pozemků byla porovnána s celkovou výměrou ze vstupního soupisu nároků, upravenou opravným koeficientem. Na závěrečném jednání dne 24. 4. 2019 byli vlastníci seznámeni s upřesněnými hranicemi. V návaznosti na popsany postup prvostupňový orgán vydal rozhodnutí o určení hranic pozemků.

23. Pokud jde o původní pozemky žalobce, tak pozemek parc. č. st. XL je nově označen jako pozemek parc. č. XM – zastavěná plocha. Pozemek parc. č. XA byl rozdělen na parcely č. XN (orná půda) a č. XO (ostatní plocha – silnice). Pozemek parc. č. XB je nově označen jako parcela č. XP (trvalý travní porost), z pozemku parc. č. XJ vznikly parcely č. XQ (trvalý travní porost) a č. XR (orná půda), z pozemku parc. č. XC vznikly parcely č. XS (orná půda) a č. XT (ostatní plocha – manipulační plocha), pozemek č. XU byl rozdělen na parcely č. XV (trvalý travní porost) a č. XX (ostatní plocha – manipulační plocha), pozemek parc. č. XF pak na parcely č. XZ (trvalý travní porost) a č. XAA (ostatní plocha – silnice), z parcely č. XD vznikla parcela č. XBB (orná půda), z parcely č. XE vznikly parcely č. XCC (orná půda) a č. XDD (lesní porost) a z parcely č. XEE vznikla parcela č. XFF (trvalý travní porost).
24. Žalovaný přitom s odkazem na výše citovanou právní úpravu zdůraznil, že v rámci jednoduchých pozemkových úprav nedošlo ke změně vlastnických práv, nýbrž k zajištění vlastnického stavu tak, jak byl založen původním přidělovým řízením s ohledem na současný stav terénu. Podle zdejšího soudu, pokud jde o žalobcem zmiňované pozemky parc. č. XA, XB, XC, XD, XE a XF, jejich původní výměra celkem činila 20,5464 ha a zůstala zachována. Uvedené žalobce ničím nevyvrací, neuvádí, z čeho dovozuje, že závěr žalovaného je nepravdivý; pouze opakuje shodnou odvolací námitku, kterou žalovaný věcně vypořádal. Ze závěrů správních orgánů plyne, že průběh hranic pozemků byl upraven tak, aby každému vlastníkovi byla zachována celková výměra pocházející z přidělového plánu a upravená v dokumentaci nároků.
25. Prvostupňový orgán dále při šetření v terénu zjistil hrubý nesoulad silničních komunikací s obsahem katastrální mapy. Proto postupoval tak, že části pozemků, u nichž bylo v terénu zjištěno, že jsou komunikací nebo do ní zasahují, označil samostatnými parcelními čísly a zaevidoval skutečný druh pozemku dle stavu v terénu. Tyto pozemky ovšem nadále zůstávají ve vlastnictví jejich majitelů. V uvedeném postupu nespátřuje zdejší soud žádnou nezákonnost. Ze žalobní argumentace ani není zřejmé, jak by uvedeným postupem mohl být žalobce zkrácen na svých právech; žalobce pouze uvádí, že v jeho případě došlo „nepřípustně“ ke vzniku nového pozemku parc. č. XO, č. XX a č. XT (s druhem využití ostatní plocha), aniž by jakkoli blíže konkretizoval, v čem je situace na tomto pozemku ve skutečnosti jiná, apod.
26. Pokud jde o žalobcem opakovaně namítané posunutí hranic pozemků, tak žalovaný i prvostupňový orgán vysvětlili, že došlo k mírnému posunu hranic (hranice už netvoří přímkou) u některých pozemků jiných vlastníků, které tvoří uzavřený celek s pozemky žalobce parc. č. XB (nově č. XP) a č. XJ (nově č. XR a č. XQ). Žalovaný vysvětlil, že důvodem pro posunutí byl rozdíl mezi původním přidělovým plánem (zákres v mapě grafického přidělu) a výměrami evidovanými v operátu katastru nemovitostí, a k odvolací

námítce žalobce uvedl, že hranice byly posunuty tak, aby byly zachovány výměry grafického přidělu, ale nedošlo k tomu, že by pozemky byly vymezeny v rozporu s tím, jak jsou ve skutečnosti vymezeny v terénu. Uvedené pozemky žalobce i pozemky sousedních vlastníků jsou navrženy v rámci jednoho druhu pozemku (trvalý travní porost) podél vodního toku. Uvedený závěr žalobce žádným způsobem nevyvrací a ani neuvádí, z čeho by měl plynout opak. Na žalobcovu argumentaci reagoval již prvostupňový orgán s tím, že v terénu jsou parcely přerušeny vodním tokem a ukončeny polní cestou a že vodorovná hranice může být v terénu vymezena pouze uživatelsky.

27. Zdejší soud rovněž k žalobní argumentaci uvádí, že pokud by žalobce usiloval o změnu hranic svých pozemků z toho důvodu, že jeho pozemky ve skutečnosti mají být ohrazeny jinak, tj. že v terénu je část jeho pozemku kupř. užívána jinou osobou, oplocena apod., jednalo by se o spor o vlastnické právo, k jehož řešení jsou příslušné civilní soudy, nikoli soud ve správním soudnictví; ten přezkoumává pouze zákonnost postupu správních orgánů, které v rámci jednoduchých pozemkových úprav neřeší určení vlastnického práva či eventuální spor o takové právo.
28. Na základě výše uvedeného dospěl zdejší soud k závěru, že žalobce žádným způsobem nevyvrátil ani relevantně nezpochybnil závěry správních orgánů a v žalobě nepředestřel ani žádný jiný argument, než na jaký by již žalovaný a prvostupňový orgán nereagovali. Prvostupňový orgán i žalovaný žalobci opakovaně vysvětlili, jakým způsobem došlo k přečíslování pozemků a k upřesnění hranic. Na jejich závěrech zdejší soud žádné vady neshledává a doplňuje, že prostý nesouhlas žalobce coby vlastníka pozemků dotčených jednoduchými pozemkovými úpravami nemůže vést k závěru o jejich nezákonnosti, pokud zároveň žalobce konkrétně netvrdí a nedokládá porušení zákonných požadavků.
29. Zdejší soud proto neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

30. O nákladech řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 25. listopadu 2021

David Raus v.r.
předseda senátu